

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PNK-KZ.431.1.15.2025.WK

(poprzednio KO-KZ.431.1.14.2025.WK)

Pan

Artur Ciosek

Wójt Gminy Dobroszyce

Rynek 16

56-410 Dobroszyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(Wójt Gminy Dobroszyce prawidłowo pouczony nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z 30 maja 2025 r.)

Wrocław, dnia 10 lipca 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Dobroszyce. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroszycach ¹ (jednostka, w której realizowano kontrolowane zagadnienie z upoważnienia Wójta).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Artur Ciosek – Wójt Gminy Dobroszyce Pani Agnieszka Szewczyk – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobroszycach.
Zakres kontroli	Wykorzystanie środków przekazanych Wójtowi Gminy Dobroszyce na finansowanie wypłat dodatku węglowego. Okres objęty kontrolą: od 12 sierpnia 2022 r. do dnia kontroli.
Podstawa prawna kontroli	Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ² oraz art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ³ w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym ⁴ , zatwierdzony w dniu 20 grudnia 2025 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2025 r. (nr: KO-KZ.430.9.2024), imienne upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego nr 35 i 36 z 19 marca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	24 i 31 marca 2025 r.
Kontrolerzy	Weronika Kornacka - starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (przewodnicząca zespołu kontrolnego), upoważnienie nr 35 z 19 marca 2025 r. sygn. KO-KZ.0030.35.2025.WK; Magdalena Janiszewska - starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (członek zespołu kontrolnego), upoważnienie nr 36 z dnia 19 marca 2025 r. sygn. KO-KZ.0030.36.2025.WK.

¹ Dalej: GOPS w Dobroszycach.

² Tekst. jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 428.

³ Tekst. jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

⁴ Tekst. jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1207, dalej jako: u.d.w.

II. Ocena kontrolowanej jednostki

Realizację wykonywania przez organ gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wypłat dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Ustalenia kontroli

Zadania będące przedmiotem kontroli w okresie objętym kontrolą realizowane były z upoważnienia Wójta Gminy Dobroszyce przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobroszycach⁵ oraz innych prawidłowo upoważnionych pracowników merytorycznych GOPS w Dobroszycach⁶.

Na podstawie danych przekazanych pismem z 11 marca 2025 r. przez jednostkę kontrolowaną oraz dokumentacji przekazanej w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych ustalono, że pozytywnie rozpatrzono (tj. zakończono wypłatą dodatku węglowego) 1231 sprawy, wydano 126 decyzji o odmowie wypłaty dodatku węglowego, pozostawiono bez rozpoznania 189 wniosków oraz ostatecznie wydano 2 decyzje w przedmiocie uchylenia, zwrotu nienależnie pobranego dodatku.

Mając na uwadze powyższe, kontroli poddano 40 wniosków zakończonych wypłatą dodatku węglowego, 20 wniosków pozostawionych bez rozpoznania oraz 20 spraw zakończonych decyzją o odmowie wypłaty środków oraz 100 % decyzji w przedmiocie uchylenia, zwrotu nienależnie pobranego dodatku. Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Obszar nr 1 dot. wypłaty dodatku węglowego

A. Realizacja wniosków o wypłatę dodatku węglowego

Kontroli poddano 40⁷ z 1231 wniosków rozpatrzonych pozytywnie⁸, na podstawie których wypłacono 120 000 zł, co wraz z kosztami obsługi administracyjnej w wysokości

⁵ Zgodnie z art. 3 ust. 2 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego.

⁶ Dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach inspektora ds. rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

⁷ 36 796/2022, 66 376/2022, 96 1543/2022, 126 182A/2022, 156 312/2022, 186 84/2022, 216 1452/2022, 246 876/2022, 276 1598/2022, 306 156A/2022, 336 1072/2022, 366 1025/2022, 396 428/2022, 426 228/2022, 446 250/2022, 486 1334/2022, 516 497/2022, 546 1441/2022, 576 81/2022, 606 410/2022, 636 1647/2022; 666 343/2022; 696 995/2022; 726 309/2022; 756 143/2022; 786 330/2022, 816 634/2022; 846 390/2022; 876 401/2022; 1026 1185/2022; 1056 1490/2022; 1086 688/2022; 1116 1359/2022; 1146 609/2022; 1176 1625/2022; 1206 332/2022; 906 97/2022; 996 429/2022; 936 507/2022; 966 870/2022.

⁸ Tj. zakończonych wypłatą dodatku węglowego.

2 400 zł, stanowi 3,25 % łącznej kwoty przekazanej kontrolowanemu organowi na wypłatę dodatku węglowego.

Wszystkie wnioski zostały złożone przez osoby uprawnione, zgodnie z właściwością miejscową oraz w ustawowym terminie tj. do 30 listopada 2022 r. Poddane kontroli wnioski były kompletne pod względem formalnym.

Dodatki węglowe zostały przyznane osobom w gospodarstwie domowym, określonym w art. 2 ust. 1 i 2 u.d.w, po zweryfikowaniu przez organ wpisu w centralnej ewidencji emisyjności budynków. W przypadku wątpliwości dotyczących gospodarstwa domowego organ przeprowadzał wywiad środowiskowy⁹.

Wszystkie dodatki węglowe zostały wypłacone zgodnie z wnioskiem.

Jedna skontrolowana sprawa¹⁰ zakończyła się wydaniem decyzji na podstawie art. 2 ust. 3c i 3d u.d.w., po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Zgodnie z art. 107 k.p.a.¹¹ ww. rozstrzygnięcie zawierało: datę wydania, oznaczenie organu i stron, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć upoważnionego pracownika. W aktach znajduje się potwierdzenie doręczenia decyzji stronie.

Pozostałe sprawy zakończyły się informacją o wypłacie dodatku węglowego. W nagłówkach sporządzonych informacji zawarto prawidłowe oznaczenie organu (tj. Wójt Gminy Dobroszyce) oraz zostały podpisane przez prawidłowo upoważnionego Kierownika GOPS w Dobroszycach.

Skontrolowane sprawy z reguły załatwiane były terminowo¹².

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

W aktach 23 spraw¹³ brakowało informacji o przyznaniu dodatku węglowego. Z uwagi na brak aktualnego dostępu przez organ do systemu wykorzystywanego przy prowadzeniu spraw z zakresu wypłat dodatku węglowego wskazać należy, że w celu prawidłowego dokumentowania przebiegu sprawy, w aktach należy pozostawiać drugi egzemplarz pisma, przeznaczony do włączenia do akt.

W aktach kontrolowanych spraw nie zawierano adnotacji potwierdzającej, że nie zachodzą przesłanki odmowy udzielenia świadczenia, o których mowa w art. 2 ust. 5 oraz ust. 5a u.d.w.

Dokonując weryfikacji wniosków, organ zobowiązany był również wziąć pod uwagę informacje, o których mowa w art. 2 ust. 15a pkt 1-3 u.d.w. Na wnioskach zawarto pieczęć „zweryfikowano w systemach wewnętrznych”, niemniej nie wynika z niej w jakich systemach oraz co w wyniku tej weryfikacji ustalono. Należy podkreślić, że z uwagi na prowadzenie spraw dot. wypłat dodatku węglowego z uwzględnieniem danych gromadzonych w rejestrach, uzyskanie informacji, o których mowa w art. 2 ust. 15a pkt 1-3 u.d.w. powinno znaleźć

⁹ Np. 276, 876.

¹⁰ 276.

¹¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572), dalej jako k.p.a.

¹² Wyjątek stanowi sprawa nr 1026, co zostanie opisane w dalszej części niniejszego dokumentu.

¹³ Dot. spraw nr: 36, 66, 96, 186, 216, 246, 336, 396, 486, 516, 546, 636, 726, 366, 816, 906, 966, 996, 936, 1056, 1086, 1146, 1176.

odzwierciedlenie w aktach każdego prowadzonego postępowania, np. w formie adnotacji, o której mowa w art. 72 k.p.a.

W sprawach nr 87 oraz 1026 wystosowano do wnioskodawcy wezwanie do „osobistego stawiennictwa celem złożenia oświadczenia” lub „udzielenia wyjaśnień” w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania. W sprawie nr 1176 wezwano do dostarczenia dokumentu potwierdzającego prawo pobytu cudzoziemca. W przedmiotowych pismach nie powołano podstawy prawnej, co jest praktyką nieprawidłową, z uwagi na dyspozycję art. 6 k.p.a. Jednocześnie zauważyć należy, iż zawierały one błędne pouczenie, iż w przypadku *„niezastosowania się do wezwania w wyznaczonym terminie wniosek zostanie pozostawiony bez rozpoznania natomiast jeżeli świadczenie zostało już przyznane ich wypłata zostanie wstrzymana”*. Wyjaśnić należy, że należało pouczyć wnioskodawcę, iż w ww. przypadku organ wyda rozstrzygnięcie na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego. Sytuacje, w których organ pozostawia podanie bez rozpoznania reguluje art. 64 § 2 k.p.a., art. 2 ust. 3b u.d.w., art. 2 ust. 10 u.d.w., art. 24a ust. 1 i 2 u.ś.r.¹⁴ i nie obejmują one wskazanej wyżej przyczyny. Jednocześnie niezrozumiała jest druga część pouczenia, gdyż organ powinien ustalić czy świadczenie zostało już przyznane. Ponadto wezwanie dokonywane jest w trakcie postępowania wyjaśniającego, a więc przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia prawa do dodatku węglowego.

Mając na uwadze sprawę nr 1056 zauważyć należy, iż wezwano stronę *„działając na podstawie art. 3 ust. 1 u.d.w w związku z art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych do udzielenia wyjaśnień oraz dostarczenia niezbędnych dokumentów (zaświadczenia o podziale budynku i wyodrębnieniu lokalu) pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia”*. Wyjaśnić należy, iż art. 24a u.ś.r. dotyczy złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów. Natomiast żaden przepis prawa nie wymaga dołączenia do wniosku ww. zaświadczenia. Wyodrębnienie lokalu badane jest na etapie postępowania wyjaśniającego, w związku z powyższym wezwanie powinno zostać wystosowane na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. z pouczeniem, że w przypadku braku zastosowania się do wezwania organ wyda rozstrzygnięcie na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego.

Mając na uwadze notatkę z wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w sprawie nr 1056 zauważyć należy, iż została nierzetelnie wypełniona. Nie uzupełniono wszystkich informacji, nie wykreślono punktów, które nie dotyczą ww. sprawy. Ponadto podpisał się pod nią tylko jeden pracownik, mimo iż wywiad przeprowadzało dwóch pracowników.

W sprawie nr 1026 w trakcie postępowania wyjaśniającego stwierdzono niezgodność wniosku z informacjami wskazanymi w deklaracji CEEB (inne źródło ogrzewania). Po wezwaniu do złożenia wyjaśnień, strona dokonała zmiany na wniosku, skreślając poprzednio zaznaczone źródło ciepła. Przy tym zauważyć należy, że nie zaznaczono innego głównego źródła ogrzewania. Dodatkowo w deklaracji CEEB oraz w jej korekcie nie zostały wymienione rodzaje paliw stałych stosowanych w kotłach, niemniej organ nie podjął czynności wyjaśniających również w tym zakresie. W związku z powyższym wskazać należy, iż ww. postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone nierzetelnie.

W sprawie nr 87 wnioskodawca nie został zawiadomiony o planowanym przesłuchaniu świadka, co było niezgodne z treścią art. 79 § 1 k.p.a., który wskazuje, że strona powinna być

¹⁴ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.

zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem. Jednocześnie w wezwaniu z 18 listopada 2022 r. świadkowi nie wyznaczono konkretnej daty na złożenie zeznań (wezwanie dotyczyło stawienia w terminie 3 dni od otrzymania pisma). Zauważyć należy, że wyznaczanie terminu w opisany powyżej sposób uniemożliwia skorzystanie z uprawnień strony, wynikających z ww. przepisu art. 79 § 1 k.p.a. (w sytuacji, gdyby strony zostały zawiadomione o planowanym przeprowadzeniu przesłuchania świadka bez wskazania konkretnego dnia na złożenie zeznań).

Przed wydaniem kontrolowanej decyzji o przyznaniu dodatku węglowego¹⁵ organ nie zrealizował obowiązku wynikającego z art. 10 § 1 k.p.a., tj. nie zawiadomił wnioskodawcy o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W sprawie nr 87 organ sporządził zawiadomienie o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie, niemniej nie zawierało ono pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia, co było niezgodne z dyspozycją art. 36 § 1 k.p.a.

Zgodnie z art. 2 ust. 11 u.d.w., dodatek węglowy wypłaca się w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę. W 1 przypadku¹⁶ kontrolowany organ wypłacił dodatek węglowy z naruszeniem ww. przepisu.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji wniosków o wypłatę dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

[dowód: akta kontroli str. 33-417]

B. Odmowa wypłaty dodatku węglowego.

W kontrolowanym okresie organ wydał 126 decyzji administracyjnych o odmowie wypłaty dodatku węglowego, kontroli poddano 20 spośród ww. decyzji¹⁷.

Organ weryfikował wnioski pod względem formalnym.

Postępowania administracyjne zakończono wydaniem decyzji o odmowie wypłaty dodatku węglowego, które zawierały zgodnie z art. 107 k.p.a.: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć stosownie upoważnionej osoby.

¹⁵ 276.

¹⁶ Dot. sprawy 1116.

¹⁷ 000665/DW/10/2022 (705/22, 9); 000945/DW/10/2022 (186/2022, 15); 000763/DW/10/2022 (898/2022, 27); 001159/DW/11/2022 (1512/2022, 33); 0000503/DW/09/2022 (488/2022, 39); 000721/DW/10/2022 (510/2022, 45); 001203/DW/11/2022 (1226/2022, 57); 001235/DW/11/2022 (587/2022, 63); 001155/DW/11/2022 (17.10.2022, 69); 001156/DW/11/2022 (1517/2022, 75); 000622/DW/10/2022 (456/2022, 81); 000286/09/2022 (344/2022, 93); 000757/DW/10/2022 (847/2022, 97); 001153/DW/11/2022 (1485/2022, 105); 000927/DW/10/2022 (1000/2022, 111); 000738/DW/10/2022 (806/2022, 117); 000053/09/2022 (127/2022, 123); 001115/DW/11/2022 (1141/2022, 53); 000641/DW/10/2022 (588/2022, 88); 000798/DW/10/2022 (885/2022, 23).

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że przyczynami odmowy wypłaty dodatku węglowego w poddanych kontroli sprawach były: niespełnienie przez wnioskodawców przesłanki posiadania głównego źródła ogrzewania zasilanego paliwem stałym w postaci węgla kamiennego, brykietu lub peletu zawierającego co najmniej 85% węgla kamiennego (16 spraw), złożenie deklaracji lub korekty deklaracji dotyczącej źródeł ciepła po 11 sierpnia 2022 r. (2 sprawy), skład rodziny wskazany we wniosku powtarzał się w podaniu innego wnioskodawcy (1 sprawa), brak spełniania przez cudzoziemca warunków, wynikających z dyspozycji art. 2 ust. 7 pkt 2 u.d.w. (1 sprawa).

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że na wnioskach znajdują się pieczęcie „zweryfikowano w systemach wewnętrznych” oraz notatki sporządzane ołówkiem np.: „2 deklaracje ceeb”, „istnieje wniosek na dany adres”, „niezgodność w deklaracji CEEB”, „odrzucono (drewno k.)”. W związku z powyższym wyjaśnić należy, że zgodnie z dyspozycją art. 72 § 1 k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. W związku z powyższym podkreślenia wymaga, że adnotacje powinny być podpisane. Podpis pracownika organu jest wymaganym elementem formalnym adnotacji. Ponadto powinno z nich jasno wynikać, jakich konkretnie czynności dokonano, a więc jakie „systemy wewnętrzne” zostały zweryfikowane i co zostało ustalone.

W sprawach nr 15 oraz 45 wystosowano do wnioskodawcy wezwanie do „osobistego stawiennictwa celem udzielenia wyjaśnień” w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania. W przedmiotowym piśmie nie powołano podstawy prawnej, co jest praktyką nieprawidłową, z uwagi na dyspozycję art. 6 k.p.a. Jednocześnie zauważyć należy, iż zawiera ono błędne pouczenie, iż w przypadku „niezastosowania się do wezwania w wyznaczonym terminie wniosek zostanie pozostawiony bez rozpoznania natomiast jeżeli świadczenie zostało już przyznane ich wypłata zostanie wstrzymana”. W związku z powyższym wyjaśnić należy, że należało pouczyć wnioskodawcę, iż w ww. przypadku organ wyda rozstrzygnięcie na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego. Sytuacje, w których organ pozostawia podanie bez rozpoznania reguluje art. 64 § 2 k.p.a., art. 2 ust. 3b u.d.w., art. 2 ust. 10 u.d.w., art. 24a ust. 1 i 2 u.ś.r.¹⁸ i nie obejmują one wskazanej wyżej przyczyny. Jednocześnie niezrozumiała jest druga część pouczenia, gdyż organ powinien ustalić czy świadczenie zostało już przyznane. Ponadto wezwanie dokonywane jest w trakcie postępowania wyjaśniającego, a więc przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia prawa do dodatku węglowego. Nieprawidłowe pouczenie zawarto również w wezwaniu z 12 października 2022 r. dot. sprawy nr 63, w którym organ wezwał do dostarczenia dokumentów potwierdzających spełnianie przez cudzoziemca ustawowych wymagań uprawniających do otrzymania dodatku węglowego.

Mając na uwadze sprawy nr 9 i 57 stwierdzić należy, że organ nie przeprowadził wyczerpujących czynności wyjaśniających. Z uzasadnienia decyzji dot. sprawy nr 9 wynika, iż źródło ogrzewania dot. przedmiotowego wniosku zostało zgłoszone do CEEB po 11 sierpnia 2022 r. Niemniej zauważyć należy, że z akt ww. sprawy nie wynikają ustalenia organu czy nie

¹⁸ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.).

dotyczyły one nowego źródła ogrzewania, o którym mowa w art. 27g ust. 1 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków¹⁹. Zgodnie z dyspozycją ww. przepisu właściciel lub zarządca budynku lub lokalu składa do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o źródłach ciepła lub źródłach spalania paliw, o których mowa odpowiednio w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a i c²⁰, zwaną dalej "deklaracją", w terminie 14 dni od dnia pierwszego uruchomienia tego źródła ciepła lub źródła spalania paliw.

W sprawie nr 57 odmowa przyznania dodatku węglowego wynikała z faktu, iż wnioskodawca wchodził w skład innego gospodarstwa domowego, które otrzymało już dodatek węglowy. Zauważyć należy, że decyzja została wydana po nowelizacji ustawy, dokonanej 3 listopada 2022 r.²¹, która wprowadziła możliwość uzyskania dodatku węglowego przez kilka gospodarstw domowych zamieszkujących pod jednym adresem. Wobec takich wnioskodawców, organy gminy zobowiązane były przeprowadzić wywiad środowiskowy (z którego sporządzało się notatkę służbową) w celu potwierdzenia, że pod jednym adresem zamieszkania znajduje się więcej niż jeden lokal mieszkalny i w lokalach tych prowadzone są oddzielne gospodarstwa domowe, których główne źródło ogrzewania uprawnia do przyznania dodatku węglowego.

W toku kontroli stwierdzono, że organ nie realizował obowiązków, o których mowa w art. 10 § 1 k.p.a.²² oraz w art. 79a § 1 k.p.a. W żadnym poddanym kontroli postępowaniu organ przed wydaniem decyzji nie poinformował o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań oraz nie wskazał przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co mogło skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Akta kontrolowanych spraw nie zawierały również metryk, co stanowi naruszenie art. 66a k.p.a.

Odnosząc się do kwestii terminowości zauważyć należy, że sprawa nr 63 nie została przeprowadzona terminowo, niemniej organ nie wystosował sygnalizacji o nowym terminie jej załatwienia, do czego zobowiązuje dyspozycja art. 36 § 1 k.p.a.

Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów oraz nieprzestrzeganie procedur.

[dowód: akta kontroli str. 418-651]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące odmowy wypłaty dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C. Wnioski pozostawione bez rozpoznania

¹⁹ Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1446) – zwana dalej u.w.t.r.o.c.e.e.b.

²⁰ W ewidencji gromadzi się: dane i informacje o budynkach i lokalach w zakresie: źródła ciepła, w tym zasilania z sieci ciepłowniczej, wykorzystywanego na potrzeby budynku lub lokalu; źródła spalania paliw.

²¹ Art. 26 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2236).

²² Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Kontroli poddano 20 wniosków pozostawionych bez rozpoznania²³.

W 16 kontrolowanych sprawach zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 2 ust. 3b u.d.w. Pisma informujące o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania zawierały prawidłowe oznaczenie organu i zostały podpisane przez osobę legitymującą się stosownym upoważnieniem Wójta. W toku czynności kontrolnych ustalono, że postępowania przeprowadzono terminowo.

W ww. sprawach jako przesłankę pozostawienia wniosków bez rozpoznania wskazano fakt, iż na ten sam adres został już złożony wniosek (art. 2 ust. 3b u.d.w.), choć nie zostało to udokumentowane prawidłowo w aktach spraw. Podkreślić należy, że dokonanie stosownych ustaleń odnośnie ww. okoliczności, powinno znaleźć odzwierciedlenie w aktach prowadzonego postępowania, np. w formie adnotacji, o której mowa w art. 72 k.p.a. W opisywanych sprawach na wnioskach widnieje tylko odręczna notatka sporządzona ołówkiem „istnieje wniosek na dany adres” bez podpisu pracownika, choć jest on wymaganym elementem formalnym adnotacji.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w sprawach GOPS.SŚ.DW.191.2022, GOPS.SŚ.DW.1496.2022, GOPS.SŚ.DW.556.2022, GOPS.SŚ.DW.1101.2022 organ pozostawił wnioski bez rozpoznania w związku z brakami formalnymi podań. W 3 sprawach²⁴ postępowanie organu było nieprawidłowe.

W sprawie GOPS.SŚ.DW.1496.2022 kontrolujący wezwał wnioskodawcę do przedłożenia oświadczenia lub dokumentu potwierdzającego brak możliwości podziału lokalu/nadania nowego numeru lokalu mieszkalnego. Ponownie wyjaśnić należy, iż art. 24a u.s.r. dotyczy złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów. Natomiast żaden przepis prawa nie wymaga dołączenia do wniosku ww. zaświadczenia/oświadczenia. Wyodrębnienie lokalu badane jest na etapie postępowania wyjaśniającego, w związku z powyższym wezwanie powinno zostać wystosowane na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. z pouczeniem, że w przypadku braku zastosowania się do wezwania organ wyda rozstrzygnięcie na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego.

W przypadku spraw GOPS.SŚ.DW.191.2022 i GOPS.SŚ.DW.556.2022, organ w wezwaniu do udzielenia wyjaśnień w związku z rozbieżnościami dot. deklaracji CEEB a wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego błędnie pouczył stronę, iż „wniosek zostanie rozpatrzony po jego uzupełnieniu. W przypadku niezastosowania się do wezwania w wyznaczonym terminie wniosek zostanie pozostawiony bez rozpatrzenia (...)”. W ww. sprawach również należało zastosować wezwanie na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. z pouczeniem, że w przypadku braku zastosowania się do wezwania organ wyda rozstrzygnięcie na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego.

Powyższe nieprawidłowości wynikały z nieprzestrzegania procedur postępowania.

[dowód: akta kontroli str. 652-768]

²³ GOPS.SŚ.DW.191.2022, GOPS.SŚ.DW.1496.2022, GOPS.SŚ.DW.556.2022, GOPS.SŚ.DW.1101.2022, GOPS.SŚ.DW.855.2022, GOPS.SŚ.DW.841.2022, GOPS.SŚ.DW.181.2022, GOPS.SŚ.DW.773.2022, GOPS.SŚ.DW.813.2022, GOPS.SŚ.DW.399.2022, GOPS.SŚ.DW.501.2022, GOPS.SŚ.DW.946.2022, GOPS.SŚ.DW.950.2022, GOPS.SŚ.DW.932.2022, GOPS.SŚ.DW.699.2022, GOPS.SŚ.DW.672.2022, GOPS.SŚ.DW.750.2022, GOPS.SŚ.DW.597.2022, GOPS.SŚ.DW.768.2022, GOPS.SŚ.DW.969.2022.

²⁴ GOPS.SŚ.DW.191.2022 i GOPS.SŚ.DW.556.2022, GOPS.SŚ.DW.1496.2022.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wniosków pozostawionych bez rozpoznania oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

D. Decyzje w przedmiocie: uchylenia, zwrotu nienależnie pobranego dodatku.

W kontrolowanym okresie organ wydał 2 decyzje z ww. zakresu²⁵. W toku kontroli stwierdzono, że organ prawidłowo ustalał strony postępowania. Postępowanie administracyjne było prawidłowo wszczęte. Na każdym etapie prowadzonego postępowania strona miała zapewniony czynny udział (art. 10 k.p.a.).

W każdym przypadku rozstrzygnięcie nastąpiło w formie decyzji, która zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się potwierdzenia ich skutecznego doręczenia. W podstawie prawnej powołano właściwe przepisy prawa materialnego. Sprawy prowadzone były terminowo.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono nw. nieprawidłowości i uchybienia.

W zawiadomieniach o wszczęciu postępowania, zabrakło pouczenia o treści art. 41 k.p.a. Zauważyć należy, że organ administracji ma obowiązek pouczenia strony o obowiązku powiadomienia o zmianie adresu, a brak takiego pouczenia stanowi naruszenie zasady informowania stron²⁶.

W pouczeniach ww. decyzji zawarto również błędną informację dot. organu, od którego decyzji można się zrzec prawa do wniesienia odwołania, wskazując Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zamiast Wójta Gminy Dobroszyce.

Poddane kontroli akta spraw nie zawierały metryk, co stanowi naruszenie art. 66a k.p.a.

Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości i uchybień było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

[dowód: akta kontroli str. 769-807]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące, zwrotu nienależnie pobranego dodatku oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Zważywszy na przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, obszar nr 1 dot. wypłaty dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Obszar nr 2 dot. sprawozdawczości

W myśl art. 5 ust. 1 i 2 u.d.w. gminy otrzymywały środki na realizację wypłat dodatku węglowego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych

²⁵ 001260/DW/12/2022, 001277/ZZ_DW/12/2022.

²⁶ Vide wyrok WSA w Krakowie z dnia 12 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Kr 646/16.

oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, w granicach kwot określonych na ten cel w planie tego Funduszu²⁷. Zgodnie z art. 4 ust. 3 u.d.w. kontrolowany organ składał wojewodzie wnioski o przyznanie środków w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Kontrolowany organ łącznie wypłacił 1231 dodatki węglowe.

Zgodnie z art. 4 ust. 4 u.d.w. środki na realizację wypłat dodatku węglowego przekazywane były gminom przez wojewodę w miesięcznych ratach, na podstawie wniosku, złożonego przez gminę. Środki na wypłatę dodatku węglowego dla Wójta Gminy Dobroszyce zostały przyznane ostatecznie w łącznej wysokości 3 693 000 zł.

Wójtowi Gminy Dobroszyce przekazano również koszty wypłacania odbiorcom dodatku węglowego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie, łącznie 73 860 zł.

Mając na uwadze obowiązek wynikający z art. 5 ust. 6 u.d.w. polegający na przedstawieniu wojewodzie informacji o liczbie toczących się postępowań w sprawie wypłaty dodatku węglowego, w których w związku z wniesieniem odwołania nie zapadło prawomocne rozstrzygnięcie organu administracji publicznej lub sądu administracyjnego, którego skutkiem jest przyznanie dodatku, oraz o łącznej wysokości dodatków węglowych będącej przedmiotem tych postępowań, w terminie do dnia 15 czerwca w latach 2023-2025 ustalono, że Wójt Gminy Dobroszyce informował Wojewodę Dolnośląskiego o ww. postępowaniach.

[dowód: akta kontroli str. 808-809]

Mając na uwadze powyższe ustalenia oraz określone w programie kontroli zasady oceniania obszar dotyczący sprawozdawczości oceniono **pozytywnie**.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego.

Z uwagi na fakt, że przepisy u.d.w. miały charakter jednorazowy nie jest zasadne, aby formułować zalecenia pokontrolne dot. stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wypłaty dodatku węglowego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej, należy:

1. Przestrzegać art. 72 § 1 k.p.a.
2. Rzetelnie przeprowadzać postępowanie wyjaśniające.
3. Przestrzegać art. 10 § 1 k.p.a. na każdym etapie postępowania administracyjnego.
4. W nagłówkach decyzji kierowanych do stron wskazywać prawidłowe oznaczenie organu.
5. Przestrzegać art. 79a § 1 k.p.a.
6. Prowadzić metryki spraw, zgodnie z art. 66a k.p.a.
7. Realizować obowiązek, o którym mowa w art. 36 § 1 k.p.a.
8. Pouczać strony w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania o treści art. 41 k.p.a.

²⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie, **w terminie do dnia 11 sierpnia 2025 r.** informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Joanna Trojan-Kłęsk
Dyrektor Wydziału
Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
/ – podpisany cyfrowo/